

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV. Telefon št. 2552. Ljubljana, v soboto, 26. septembra 1931. Telefon št. 2552. Štev. 110.

Dvignimo glave!

O krizi se je pri nas že veliko govorilo in pisalo. Saj je nikdo ne more utajiti. Čutimo jo na lastnih žepih. Vendar pa se je za našo širšo javnost še vedno premalo podčrtavalo, da smo samo žrtve svetovne krize, ki se ne uveljavlja samo pri nas, temveč po celem svetu. Nas je samo zajel val tega občega svetovnega pojavnosti in v tem valu je naša dolžnost, da plavamo, da se izkušamo izmotati iz težav. Napačno bi bilo, prepustiti se usodi. Kdor se ne brani, je že izgubljen. Da se pa moremo braniti, da preprečimo posledice, ki nastajajo v trenutku, ko plavamo v valu svetovne krize, je pa glavno, da ne izgubimo glave. Otresti moramo od sebe malodušnost, ki je do cela neumestna. Gospodarske prilike v naši državi nam ne dajejo za malodušnost prav nikakega povoda. Če pogledamo po svetu, vidimo vse večje nepravilnosti, vse večje težave. Zaupati moramo, da bodo merodajni krogi, ki se zavedajo peze položaja, ob pravem času in na pravem kraju, vse primerno ukrenili. Dosedanji ukrepi, katere moramo presojeti iz stališča splošnosti, ne iz stališča vaškega zvonika, iz stališča najegoistnejših lastnih interesov, nam dokazujejo, da so smotreni in potrebni za interes splošnosti. Prepričani bodimo, da bomo brez škode prebrodili težave, v katere nas je vrigel val splošne krize in po tem prepričanju uravnajmo svoje ravnanje, da bomo zidali, ne podirali in s tem oteževali položaj. Otresimo se malodušnosti, dvignimo glave in vsak naj po svoji moči pripomore, da bomo val svetovne gospodarske krize srečno in brez občutnih žrtev prebrodili.

NERESNIČNE VESTI O POVIŠANJU CENE VŽIGALIC.

Glede na vesti, da bodo cene vžigalic zvišane, razglašala uprava monopolov, da so te vesti brez podlage in docela izmišljene.

* * *

OTVORITEV NOVIH BRZOJAVNIH IN TELEFONSKIH POSTAJ.

Dne 16. avgusta t. l. se je otvorila pri pošti Polhovgradec telefonska centrala z omejeno dnevno službo. Istega dne se je otvorila brzajavna in telefonska centrala z omejeno dnevno službo tudi pri pošti Rovte.

* * *

NERESNIČNE VESTI O ITALIJANSKI LIRI.

Neki inozemski listi so razširili vest, da bo italijanska vlada razveljavila sedanjo stabilizacijsko podlogo italijanske lire. Kakor doznavamo iz popolnoma zanesljivega vira, so te vesti brez vsake stvarne podlage.

Smotreni trgovci in industriji čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Lastnikom hranilnih vlog

Vloge v vsakem oziru varne.

Med vlagalci hranilnih vlog se širijo različne vesti, da propade dinar, da bo država izkoristila zasebne hranilne vloge itd., zaradi česar so postali vlagalci razburjeni in dvigajo vloge pri denarnih zavodih. Finančni minister dr. Gjuric je že 22. t. m. izjavil, da so vse take vesti neosnovane in neresnične in da država nikakor ne misli v kakršnikoli obliki izkoristiti zasebnih hranilnih vlog v denarnih zavodih. Banska uprava opozarja vlagatelje, naj nikar ne dvigajo hranilnih vlog, ker imajo s tem le sami škodo in naj pomislijo, da denarni zavodi ni-

majo v blagajnah toliko gotovine, da bi mogli zadostiti dvigom in da so zato primorani omejiti izplačila, kajti vloge so izposojene na zemljišča, hiše itd., od koder se ne morejo trenutno izterjati posojila. Vloge so v vsakem oziru varne, zato naj se vlagatelji pomirijo in naj ne povzročajo težko denarnim zavodom, da bi ti morali izterjati posojila, zaradi česar bi lahko propadla marsikatera trdna gospodarstva, ker trenutno nimajo na razpolago sredstev za vračila.

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 25. sept. 1931.

Nabavne knjižice pri prodaji blaga na kredit.

Vprašanje kreditiranja postaja v naši trgovini vedno bolj pereče in za trgovino vedno težavnejše. Že v eni zadnjih številkih smo se pečali s tem aktualnim vprašanjem. Predmetni članek ni ostal brez odziva. Od raznih strani smo dobili dopise, ki kažejo nujno potrebo, da se to vprašanje, ki posega jako globoko v trgovske interese, zadovoljivo uredi.

Med došlimi dopisi se po praktičnosti posebno odlikuje mišljenje podeželskega trgovca, ki sicer izterjavanje računov pušča za enkrat iz vida, pač pa želi, da se kreditiranje odnoso predpogoji za kreditiranje v formalnem oziru postavijo na enotno bazo.

Dopis se glasi: Na deželi in morebiti tudi v večjih krajih polagajo trgovci vse premalo važnosti na točnost knjigovodstva. Pomote in napake se v knjigovodstvu pogosto dogajajo, posebno računski za na kredit nakupljeno blago se ne pošiljajo redno. Navadno se pošiljajo koncem leta ali pa še takrat ne. Gotove stranke kupujejo redno na kredit, bojijo se pa nabavnih knjižic, kakor bi ne bile te v obojestranskem interesu: trgovca in odjemalca. Ko take stranke dobijo po daljšem času račun, se ne spominjajo več, kaj so kupile in skoro praviloma očitajo trgovcu, da nima svojih knjig v redu, da hoče plačilo za blago, katerega niso dobili itd. Le prepogosto prihaja v takih primerih do resnih sporov, ki se razsojajo na sodiščih. Povsem razumljivo je, da brez nabavne knjižice dohaja do sporov. Po blago ne more vedno prihajati gospodar ali gospodinja. Največkrat pošiljata otroke ali posle po blago in potem, predno dobita v roke račun, že stokrat pozabita, kaj sta kupila, odnosno naročila kupiti. Dogajajo se tudi primeri, da delavci (drvarji) jemljejo blago na račun svojega gospodarja brez njegove vednosti tudi potem, ko so že izstopili iz službe. Pripetilo se je tudi že, da tuje stranke, ki imajo isti priimek, kakor odjemalec ali ki so odjemalcu po videzu podobne, hodijo po blago takrat, kadar nastopi službo v trgovini nov pomočnik ali vajenec, ki še ne pozna vseh odjemalcev po obrazu.

Vse te in podobne težave nujno vlevajo, da podeželski trgovci uredi mo prodajanje na kredit. Predvsem moramo biti edini v tem, da mora vsak odjemalec, ki kupuje na kredit, imeti nabavno knjižico. Brez te knjižice naj bi se blago na kredit sploh ne prodajalo. Brez vpisa v nabavno

knjižico naj bi se blago brez denarja sploh ne oddajalo.

Računi v nabavnih knjižicah naj bi se uredili koncem vsakega meseca. Ako odjemalec ne plača koncem meseca vsega dolžnega zneska, naj v knjižici potrdi pravilnost računa z lastnoročnim podpisom.

Dopisnik predlaga praktično lahko izvedljive ukrepe, ki bi brez dvoma preprečili nesporazume in spore, ki niso niti v interesu trgovca, ne v interesu odjemalca. Nabavne knjižice so sicer uvedene že pri večini trgovcev, ki dajejo blago na kredit, dopis pa nam kaže, da ponekod vendar še niso uvedene, da si so se v praktičnem življenju izkazale za neobhodno potrebne.

Vprašanje, katero je sprožil dopisnik, je na videz malenkostnega značaja, če ga pa premotriva ne le iz stališča reda ki je v vsaki trgovini že polovico uspeha, pa pridobi na vrednosti in bi bilo le želeči, da bi se o njem izjavili še drugi trgovci, da dobimo na ta način bazo za enotno postopanje pri kreditiranju. Naš list bo rade volje priobčeval taka mnenja, da se čim bolj razbistri vprašanje kreditiranja ne le iz materialne, temveč tudi iz formalne plati.

RUDARSKA PRODUKCIJA AVSTRIJE LETA 1930.

Po uradnih podatkih je bilo porabljenih lani v Avstriji skoraj 8 milijonov ton (7.988.892) mineralnih kurivnih snovi, od koje vsote je krila domača produkcija 3.176.376 ton; vsa domača produkcija je znašala nekaj več, 3.278.896 ton, in sicer po večini rjavi premog (3 milijone 062.981 ton). Lanska poraba premoga v Avstriji je padla napram letu 1929. za 2.302.000 ton ali za ca. 22%. Na vsakega prebivalca je prišlo 1224 kg.

Poleg premoga so nakopali lani v Avstriji 11.805.000 stotov železne in manganove rude v vrednosti 10.544.000 šilingov, 1.266.000 stotov svinčene in cinkove rude v vrednosti 2.152.000 šilingov, 1.295.000 stotov bakrene rude v vrednosti 2.406.000 šilingov, 177.000 stotov surovega grafita v vrednosti 627 tisoč šilingov itd. Avstrijske soline so proizvedle 4.954.000 hektolitrov slanice z vsebino 1.566.000 hl surove soli in 10.630 stotov kamene soli, 2.639.000 hl slanice je bilo oddanih v solarnice, 1 milijon 930.000 hl je bilo porabljenih za industrijske namene in 11.580 hl za kopalne in zdravilne namene.

V Bat'ovih obratih je brezplačno popraviljanje čevljev nedopustno.

Zanimiva obsodba Bat'ove reklame.

S kazensko razsodbo z dne 10. 4. 1931, št. 7921, je mestni načelnik v Mariboru obsodil H. I., poslovodjo v čevljarskem rokodelskem obratu tvrdke »Bata« d. d. v Mariboru, p § 34. zakona o pobijanju nelojalne konkurence z globo 500 dinarjev oziroma ob neizterljivosti na 5 dni zopora zaradi prekrška § 32. l. c., storjenega s tem, da je dne 27. in 28. marca t. l. zastoj popraviljal strankam pete.

Zoper to razsodbo je imenovan po svojem pravnem zastopniku dr. R. A., advokatu v Mariboru, pravočasno vložil pritožbo z nastopnimi ugovori: Dejanski stan kaznjivega dejanja po § 32. l. c. ni dan, ker je zastoj popraviljanje pet siromašnemu prebivalstvu socialnega pomena in je udomačeno dajanje daril ob raznih prilikah, kakršno tvrdka »Bata« v vseh svojih obratih prakticira; za izvršeno dejanje ne more biti odgovoren poslovodja obrata, ker v § 34. l. c. ni določena kazen zoper poslovodjo obrata, § 137. o. r. pa velja samo za prekrške obrtnega reda; končno ugovarja, da je naložena kazen previsoka in ni v nobenem pravnem razmerju z opravljenim poslom, ker je tvrdka z brezplačnim popraviljem 200 parov čevljev mogla iztržiti največ Din 1520, pri čemer bi imela dobička samo 180 Din, v § 134. o. r. pa je določeno, da je pri odmeri kazni vpoštevat pridobljene koristi ali povzročeno škodo in bi torej kazen ne smela presegati višine dobička, ki bi ga tvrdka z odplatnim popraviljem dosegla.

Kr. banska uprava prizivu ni ugodila iz naslednjih razlogov: Po § 32. l. c. je dopuščno udomačeno dajanje daril ob novem letu ali drugih prilikah raznim stalnim potrošnikom ali dodajanje predmetov udomačene reklame kupljenemu blagu, prepovedano pa je zaradi privabljanja potrošnikov obetati ali dajati nagrado kakršnekoli vrste. Ni dvoma, da je dan dejanski stan prekrška tega določila. Po mnenju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, izraženem v izjavi z dne 12. 8. 1931, št. 10968, v smislu § 39. l. c., se obetanje brezplačnega popraviljanja čevljev in dejansko izpolnjevanje te obljube ne more smatrati za udomačeno dajanje daril oziroma za predmet udomačene reklame. Poleg tega pa je upoštevati še, da ni kaznjivo zgolj udomačeno dajanje daril stalnim potrošnikom oziroma dodajanje predmetov udomačene reklame drugemu, kupljenemu blagu. Tvrdka se poziva na socialni pomen tovrstne reklame in v prizivu uvaja, da je izvršila popravila siromašnim plastem prebivalstva; priznava s tem, da ni izvršila popravila lastnim potrošnikom, niti ne kupcem vobče. Socialni namen podjetja ne more spreminiti dejstva, da je bila izvršena reklama v stanu doseči za podjetje predstvo na škodo drugih konkurentov, da je bila torej nasprotna dobrim običajem v poslovnem prometu.

Za izvršeno dejanje je kazensko odgovoren po točki 4. § 34. l. c., izvršilec dejanja, pa tudi njegov naslovatelj ali soudeleženeec. Pritožnik je priznal, da je popravila izvršil, vedel pa je tudi za izdano reklamo. Zanika samo, da bi vedel, da je bilo izvršeno dejanje prepovedano po zakonu o pobijanju nelojal-

ne konkurence, kar pa po načelu, da nepoznanje zakona ne opravičuje, ne izključuje krivde. Če tudi ni bil sam nasovatelj dejanja, pa je nedvomno, da je bil izvršilec in da je bilo kazni izreči zoper njega neglede na to, ali bi bilo smatrati, da je dana njegova kazenska odgovornost po § 137. o. r.

Kr. banska uprava pa je ugodila predlogu pritožnika, da se mu kazni zniža. Upoštevati je, da je verjetno, da z izvršenim dejanjem ni bil dosežen tolikšen uspeh, kolikršna je višina globe in da je to pritožnikova prva kazni po zakonu o pobijanju nelojalne konkurence. Ni pa odmeriti kazni po višini ev. dobička od popravila, ker je vpoštevati tudi dobiček, ki ga ima podjetje od privabljanja potrošnikov.

Glede na obrazloženo in na podstavi čl. 73., 75. in 76. zakona o notranji upravi v zvezi s čl. 34. zakona o pobijanju nelojalne konkurence je kr. banska uprava razsodila, da se priziv H.

I. iz Maribora ne ugotovi in napadena kazenska razsodba potrdi, v njej odmerjena kazni pa zniža na 300 Din globe oziroma 5 dni zapora.

S tem je bil obsojen vsaj en način nedopustnosti, ki jih vrši Baťa pri reklamah za svoje izdelke. Zeleti bi bilo, da se prepove tudi vse druge kričave reklame, ki jih uporablja to podjetje v tej ali oni obliki in koje so proti dobrim šegam in običajem v poslovnem prometu.

Telefon 2708

Telefon 3107

Naznanilo!

Podpisani naznanjam cenj. trgovcem, da sem OTVORIL

Av'obrzoprevozn šstvo

Priporočam se za selitve, dovoz in prevoz vsakovrstnega blaga v Ljubljani, kakor tudi izven Ljubljane.

Cene konkure

Naročila se sprejemajo v pisarni, Dunajska cesta, zraven Strojnih tovarn, in na Sv. Jerneja cesti 25.

Z veleposilovanjem

VELEPIČ RUDOLF, trgovin s ku ivom**Vložitve davčnih prijav na dohodke od zgradb.**

Davčne uprave pozivajo lastnike zgradb k vložiti davčne prijave na dohodke od zgradb v svrhu odmere zgradarine za davčno leto 1932.

Za vsako zgradbo, ki je zavezana zgradarini, se mora vložiti davčna prijava v času od 1. oktobra do 31. oktobra letos. Prijava se mora vložiti posebej za vsako poslopje, ki je posebej popisano v katastru zgradb, četudi ima morda dve hišni številki. Za več objektov (zgradb) se lahko vložijo ena prijava samo v primeru, če so vsi zaznamovani z eno hišno številko in so v enem katastrskem listu popisani. Obrazci za davčne prijave se dobe v občinskih uradih po 1 Din. Prijava se mora vložiti tudi za one zgradbe, ki vživajočasne davčne olajšave.

Davčno prijavo izpolni in vložijo: 1. dejanski posestnik; ako pa poseduje zgradbo več oseb, tedaj vsi skupaj; 2. za zadrage starešina; 3. za pravne osebe vložijo prijavo njih predstavnik ali zastopnik, za mladoletnike njihovi starši ali oskrbniki; 4. za mase njihovi zastopniki. Pooblaščenec mora prijavi priložiti pooblastilo.

Prijava se mora izpolniti v vseh razpredelih v vrstnem redu, kakor kaže obrazec. Vsak najemnik se mora v prijavi podpisati pod posebno zaporedno številko v rubriki 12. Posebne važnosti je, da se točno izpolnijo rubrike o dohodkih, katere so neposredne važnosti za ugotovitev davčne osnove dohodka od zgradb, nadalje tudi podatki o številu in vrsti prostorov, katere ukorišča posamezni najemnik. Točna izpolnitev je tudi v interesu davčnega zavezanca, ker se samo na ta način reši nadaljnega zaslusivanja in poizvedovanja in eventualnih kazenskih posledic.

Davčni zavezanec mora vpisati v davčno prijavo letno vsoto kosmate najemnine po stanju ob času, ko se vložijo davčna prijava. Pod kosmatim dohodkom se razume vsaka odškodnina, katero stori ali daje najemnik lastniku za ukorišcanje zgradbe.

Kot odškodnina za uporabo zgradb se smatrajo: 1. najemnina v gotovini; 2. vrednost vseh uslug, ugodnosti in obveznosti, ki jih najemnik iz naslova najemnine vrši, daje ali dolguje lastniku zgradbe; 3. dajatve v naravi (hrana, vzdrževanje itd.); 4. vsote katere je najemnik potrošil ali naprej plačal za pripravo ali popravilo zgradbe (stanovaja), ako zaradi tega plača sorazmerno manjšo najemnino; 5. namesto lastnika plačani davek, zavarovalne premije in drugo.

Vrednost obveznosti iz točke 2. in 3. se ima izpremeniti v denarno vrednost, in to vpisati v davčno prijavo.

Posestniki zgradb po vaseh in zunaj mestnih okolišev, ki niso oproščeni davka po členu 32. zakona o neposrednih davkih in ki niso oddane v najem ter služijo izključno za stanovanja kmetovalcem in malim obrtnikom, niso dolžni podati letne zgradarinske prijave.

Oni obrtniki, ki delajo z več kakor dvema uslužbenecema, in tisti lastniki, ki imajo del svoje zgradbe v najemu, ostale dele pa sami uporabljajo,

odnosno drugim prepuščajo v uporabo brezplačno, morajo prijaviti kot kosmato najemnino oni znesek, katerega bi mogli dobiti za stanovanje, če bi ga dali v najem. Na isti način napovedo ti kosmato najemnino tudi ob onih zgradb, odnosno delov zgradb, ki v času vložiti davčne prijave niso bile v najemu, ampak so ostale neuporabljene.

Pri zgradbah, ki so dane v najem (zakup) skupaj z vrtom ali zemljiščem nad 500 m² površine, se vpiše posebej najemnina, ki se plača za zgradbo, in posebej najemnina, ki se plača za vrt ali zemljišče. Istotako se posebej vnese v prijavo najemnino za pohištvo (opremo), orodje za posebne pravice, združene s hišo ali s stanovanjem in slično. Ako odškodnina za vrt ali zemljišče nad 500 m², za pohištvo (opremo), orodje itd. ni s pogodbo posebej ugotovljena, je treba v opombi vpisati, v katerem sorazmerju je ugotovljena najemnina za zgradbo — stanovanje v primeri z najemnino za vrt, zemljišče, opremo itd. in kako velika je površina vrta ali zemljišča.

Pripomni se, da se hodniki, prehodi in vhodi v hišo ali posamezni njeni oddelki smatrajo za pomožne prostore in da se posebno dajanje v najem ali zakup prostorov na hodnikih, vhidih in prehodih mora vselej v prijavi označiti.

Pri zgradbah, ki se dajo v najem (zakup) le za čas sezone, se vpiše kot letna kosmata najemnina — skupna najemnina, ki se dobi za čas sezone. V opombi davčne prijave — stolpec 13. je treba vpisati, ali in kje ima davčni zavezanec še kako hišo.

Posamezni porazpredelki stolp. 4., v katerih se vpisuje število skladnih delov, se morajo na koncu prijave sesteti, istotako tudi stolpec 6., 7., 8. in 9., v katerih je vpisana letna kosmata najemnina.

Izpolnjeno prijavo podpisajo najemniki (zakupniki) v stolpcu 12., in to zaporedno, kakor so vpisana stanovanja (v najem oddani poslovni prostori).

Najemnik ne sme prijave podpisati prej, dokler se v te ne vpiše znesek najemnine, katero on plačuje za zgradbo, stanovanje ali poslovne lokale.

Prijava se mora oddati osebno ali po pošti oni občini ali prvostopnemu davčnemu oblastvu, na katerega teritoriju se nahaja poslopje.

Kdor ne vložijo prijave v roku, odrejenem s tem pozivom, plača poleg davka še kazni 3% odmerjenega osnovnega davka, 10% osnovnega davka pa oni, kdor ne odda prijave tudi na pismeni poziv v nadaljnjem roku od 1. do 8. decembra letos.

Davčni zavezanec, ki z namenom, da bi se izognil plačilu davka, daje neresnične izjave ali če prijavi nižjo najemnino (zakupno ceno), odnosno, če zataji objekt, oziroma zgradbo ali del zgradbe, ki tvori vir dohodkov, nosi kazenske posledice iz člena 142. zakona o neposrednih davkih zaradi davčne utaje.

Ako najemnik (zakupojemalec)

podpiše in potrdi neresnične izjave, se kaznuje po členu 138. prej omenjenega zakona s 50 do 500 dinarji.

Ako je davčni zavezanec nepismen ali ne zna sam izpolniti prijave, more dati ustno zapisniško prijavo pri pristojni občini ali davčnem oblastvu. Seveda morajo potem tudi take prijave podpisati najemniki (zakupniki).

O vloženi prijavi se izda potrdilo o prejemu.

V svrhu pravilne odmere samskega davka mora vpisati vsak hišni posestnik na prvi strani prijave naslednje podatke: 1. rojstno leto, 2. ali je oženjen, samec, vdovec, sodno ločen, 3. število zakonskih otrok, 4. pri sodno ločenih je navesti tudi, ali plačujejo vzdrževalnino za ženo in otroke, 5. ako je zgradba solastnina, je navesti ime in poklic vseh solastnikov, s kolikim deležem je vsaksteri solastnik zgradbe; nato pa je za vsakega posameznega solastnika navesti podatke pod 1.—4..

Inozemci, popolni invalidi in osebe pod skrbstvom so med drugimi prosti samskega davka. Zato naj to okolnost na prijavi pripomnijo.

Konkurzi in poravnave.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 11. do 21. septembra:

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Savska banovina: Deutsch Regina, Bakič; Ivančič Stjepan, Prelog; Petrič Albin, Zagreb; Stern Arnold, Pucinci. Primorska banovina: Benčič Fran Pavlov, Split.

Drinska banovina: Jurišič Dušan, Šabac; Kabiljo J. Josef, Zepče.

Zetska banovina: Stanić Kr. Kosta i sinovi, Podgorica.

Dunavska banovina: Blanč Franjo, Kula; Marić Radosav, Kragujevac.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA*

Dravska banovina: Parth Josip, Muta. Savska banovina: Adamović Julka, Osijek; Ciganek Pavel, Osijek; Črnič Tomo, Lipovac, kotar Zlatar; Fischer i dr., Karlovac; Havliček Stjepan, Čadjevica; Heim Karl i Margita, Zagreb; Koprivnjak Josip, Bjelovar; Rosenberg Ludvig, Osijek.

Drinska banovina: Kozarević Ilija, Šid; Vradić Cvetko, Loznica; Vobalsky Dragutin, Vinkovci.

Zetska banovina: Balak Štedimlja, Bač.

Dunavska banovina: Božović Savo, Smederevo.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:**

Savska banovina: Holler Ljudevit, Gjurjevac.

Zetska banovina: Milovanović Milovan, Kosovska Mitrovica.

Moravska banovina: Novaković Milenko; Kruševac; Živković Miljko, Kruševac.

Vardarska banovina: Abduraman Abedin, Ohrid; Bondić Milan i Todor, Veles.

Beograd, Zemun, Pančevo: Božić Džuro i Komp., Beograd.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Dravska banovina: Kump Franc, Novo mesto; Podlogar Frančiška, Ivančna gorica pri Stični, Rebolj Franc, Gmajna-Krka št. 18.

Savska banovina: Rujnić Petar, Kloštar; Šćurov Vladimir, Križevac.

Drinska banovina: Kabiljo J. Jožef, Zepče; Milanković Miša, Vukovar.

Dunavska banovina: Conkić Vojin, Zabalj; Goldberger Ladislav, Veliki Bečkerek; Kekić Slavko, Stari Bečej; Kelemen Pavel, Senta; Obadov Bogdan, Srbobran; Prvo velikobečkerečko mlinarsko društvo Henlajn i Anau, Veliki Bečkerek.

Moravska banovina: Popović A. Siniš, Negotin.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.

** Vzrok, zakaj je bilo pestopanje odpravljeno, se izve v društvenem tajništvu.

Posvetu

Izvoz jugoslovanske pšenice v angleška, holandska in francoska pristanišča je znašal v preteklem tednu 3500 vagonov, v dežele Srednje Evrope 2500 vagonov. Naša pšenica dobiva boljše prodajne možnosti in tudi razmeroma zadovoljljive cene.

Na trgu jajec je povpraševanje majhno; cene kolebajo in je nadaljnji njih razvoj odvisen edinole od vremena.

Nova mlekarina v Novem Sadu, opremljena po danskem vzorcu, ima dnevno kapaciteto 500 kg surovega masla.

Osuševanje Skopskega polja se je letos energično nadaljevalo. Ima poleg gospodarskega tudi higienski pomen, ker je to polje gnezdo malarije.

Francoski krediti v Angliji so cenjeni na ca. 8 milijard mark in so Francozi največji upniki Anglije.

Reforma davkov v Poljski je načrt vlade; davke hoče pravičnejše razdeliti kot so sedaj razdeljeni.

Prodaja cementa v Nemčiji zelo pada; v mesecih januar—avgust leta 1928. so ga prodali 5,252.000 ton, l. 1929. 4 milijone 841.000 ton, lani 4,017.000 ton, letos pa samo še 2,784.000 ton.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, masinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.LJUBLJANA VII — Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSJEK

V Gdyni hoče baje poljska vlada priznati Češkoslovaški svobodno cono, ce bi le-ta v bodoče usmerila svojo zunanjo trgovino preko tega pristanišča. Doslej je šlo preko Gdynie iz Češkoslovaške le nekaj železne rude, v Češkoslovaško pa nekaj lesnih transportov.

Na newyorško borzo pripuščene inozemske delnice so padle v avgustu po vrednosti od 775 na 707 milijonov dolarjev proti 877 milijonom v sredi tekočega leta, 1003 milijonom v začetku tekočega leta in 1751 milijonom v pričetku lanskega aprila.

KAPORIT je oravo
desinfekcijsko sredstvo
preprosto, strupa prosto
in poceni.
Navodila v
Drogeriji Gregorič,
Ljubljana, Prešernova ulica 5

Malo izgleda za ameriško bombaževu restrikcijo. Zvezni farmerski urad je predlagal guvernerjem štirinajstih držav, ki producirajo bombaž, naj uničijo tretjino bombaževga pridelka. Zdi se, da ta predlog ne bo uspel. Za uspeh je potrebno pritrđilo desetih guvernerjev; doslej so bili za predlog samo trije guvernerji, sedem jih je bilo proti, štirje se še niso izjavili; tudi če se izjavijo za predlog, ne bo nič.

Kartel cinka sklenjen. Iz Pariza prihaja poročilo, da so producenti cinka končnoveljavno sklenili ustanoviti Mednarodni kartel cinka. Računajo s tem, da se bodo s 45-odstotno omejitvijo produkcije obstoječe zaloge polagoma porabile in da bo nastopila razbremenitev cinkovega trga. Dalje beremo iz Londona, da bodo reducirali tudi produkcijo cina, in sicer za 10%.

Ruski trust čaja stopa v akcijo. Za prodajo ruskega čaja, ki ga pridelujejo sedaj na 22.000 hektarih, so ustanovili v Moskvi poseben trust, »čajestroj« imenovan. Lani so pridelali 321.000 kg čaja, letos računajo s 428.000 kg. Da bo mogel novi trust pričeti na svetovnih trgih z uspešno konkurnco proti Kitajski, Japonski in Indiji, so ga opremlili s temeljno glavnico 20 milij. rubljev.

Opazjamo na današnji oglaš tvrđke
Ivan Savnik, Kranj.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Kav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 26

če imate
MAGGI-jeve izdelke za juhe.
stalno v zalogi!

Tajniško poročilo gremija trgovcev v Ribnici za poslovno leto 1930.

(Nadaljevanje.)

Na drugi strani povzročajo naši legalni trgovini občutno konkurenco razpaslo krošnjarstvo z manufakturnim, tekstilnim in materialnim blagom, kakor tudi domači in inozemski potniki, ki ponujajo in prodajajo razno blago kljub strogim predpisom tudi zasebnim strankam. V tem pogledu smo predložili ponovno ovažbe in pismene predstavke na merodajna mesta in je interviralo posebno odposlanstvo gremijev Ribnica in Kočevje ter Zveze trgovskih gremijev neposredno pri gospodu banu Dravske barmovine. V zaščito legalne trgovine so vse naše gospodarske korporacije ponovno zahtevale, da se vnesejo v novi obrtni zakon določila, ki prepovedujejo te vrste trgovanja in upamo ne brez uspeha.

Nagli razvoj trgovine, njenega ustroja in sestava v splošnem narodnem gospodarstvu nalagajo tudi našemu trgovcu dolžnost, da se prilagodi duhu časa in da izpopolnjuje ne samo samega sebe, ampak, da skrbi tudi za dober naraščaj, ki mu pomaga vršiti one dolžnosti, katere mu nalagajo sodobne prilike. Potreba nam je predvsem primerne strokovne šolstva, učnih pripomočkov in učnih moči. V celem področju gremija, ki obsega več kot dva sodna okraja, imamo samo eno obrtno nadaljevalno šolo, v kateri se poučuje trgovski naraščaj v dveh tečajih. V prvem tečaju se poučujejo trgovski vajenci skupno z obrtnim naraščajem, dočim je v drugem tečaju vsoprednica samo za trgovske vajence. Učni uspeh je bil vseskozi pohvalen. Potrudili smo se, da bi se poleg te šole ustanovile obrtno nadaljevalne šole tudi v Sodražici in Velikih Laščah za tamkajšnje okoliše s precejšnjim trgovskim in obrtnim naraščajem. Dali smo lokalnim činiteljem vsa potrebna navodila in pojasnila, vendar pa zaenkrat zaradi nedostajanja gmotnih sredstev teh šol ni bilo mogoče oživotvoriti. Pač pa bo treba stremeti, da se vsaj v bodoče ustanovijo obrtne nadaljevalne šole tudi v teh krajih in se obstoječa še izpopolni, kajti treba je trgovskemu naraščaju teoretske izobrazbe za uspešno polaganje vajeniške preizkušnje, ki je postala obvezna s sklepom lanskega občnega zbora gremija. Ko bo preizkuševalni red od pristojnega oblastva odobren, se bodo preizkušnje takoj vršile.

Dobra strokovna predpriprava je trgovskemu naraščaju, kakor tudi kasnejšemu samostojnemu trgovcu toliko bolj potrebna, ker živimo v dobi splošne gospodarske preureditve in je treba budno zasledovati vse pojave javnega življenja. Imamo in še pričakujemo veliko število novih zakonov, ki bistveno posegajo v udejstvovanje vsakega trgovca, tako na primer zakon o živilih, o nelegalni konkurenci, konkurzni zakon, cestni zakon, gozdni zakon, razni davčni zakoni, zakon o stabilizaciji dinarja in o denarju itd. Vsak trgovec se mora kolikor toliko seznaniti z vsebino teh zakonov, da ga ne doletijo neprilike v njegovem poslovanju. Vemo, da večina nima prilike povzeti potrebno neposredno iz uradnih listov, zato pa imamo naše strokovne liste, predvsem »Trgovski list«, — glasilo trgovstva Slovenije —, ki nam v poljudni obliki objavlja vse predpise in pojasnila, tičočja se trgovskega stanu. Dolžnost je tedaj vsakega trgovca, da ima ta list v svojem podjetju za lastno informacijo in za pouk svojega trgovskega naraščaja. S tem bomo pa podprli list tako, da bo črpalo trgovstvo iz njega vse, kar mora sedaj zbirati iz raznih drugih virov.

V dovršitvi je eden najvažnejših zakonov za trgovski stan, to je novi, za celo državo enotni obrtni zakon, ki bo uredil vse pravice in dolžnosti trgovskega stanu za vsa doseđanja obrtno-pravna področja enako. Pri osnutku so sodelovale vse naše stanovske korporacije in tudi tukajšnji gremij je aktivno sodeloval z raznimi predlogi in intervencijami na merodajnih mestih. Med drugim se je zahtevalo ureditev krošnjarstva in sejmarstva, določitev primerne stanovske predizobrazbe kot pogoj za dosego pravice samostojnega trgovanja, uvedbo obveznosti ustanovitve stanovskih organizacij (gremijev) v okviru posameznih srezov in zveze sreskih organizacij za vsako banovino, oziraje se osobito na že obstoječe prilike v Sloveniji.

(Konec prihodnjič.)

J HLEBŠ

družba z o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 33

Soboslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo

Ponudbe, povpraševanja

Ponudbe in povpraševanja za zveze s Poljsko. Tvrške, ki imajo poslovne stike s Poljsko, se opozarjajo na tvrdko »Providentia«, mednarodni informativni biro, Poznań, Sv. Marcin 18 II, ki ima na razpolago velik uradniški aparat in ponuja svoje usluge vsem, ki želijo stopiti v stike, bodisi kot uvozniki ali izvozniki, s poljskimi gospodarskimi krogi.

Za trgovske stike s tržaškim tržiščem se priporoča tvrdka Dott. G. Goruppi, Rappresentanze-Commissioni, Trst, Via Tiziano Vecellio 9.

Za izvoz žagovine. Tvrška H. Linke, Graz, Marschallgasse 14, želi kupiti nekaj vagonov suhe žagovine. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno pod pogoji franko Spielfeld.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snabi oblike, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH.

Ljubljanska borza

Tečaj 23. septembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2265.53	2272.37
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	785.39	787.75
Budimpešta 100 penođ	—	—
urih 100 fr	1098.45	1101.75
Dunaj 100 šilingov	790.87	793.07
London 1 funt	—	—
Newyork 100 dolarjev	5610.26	5627.26
Pariz 100 fr	221.06	221.72
Praga 100 kron	166.63	167.13
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Prat 100 lit	285.57	286.47

Fotoaparate, očala, daljnogleda, ure in zlatnino, kupite najboljše pri tvrdki Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

Razstave in sejmi

Jesenski sejem na Dunaju. Vršil se bo od 6. do 13. oktobra. Letos si od njega posebno mnogo obetajo. Saj se je tudi pomladanski sejem kljub splošni gospodarski krizi presenetljivo ugodno zaključil. Letošnja jesenska prireditelva bo označena po mnogih posebnih prireditvah; omenimo razstavo francoskih železnic, grško razstavo, razstavo »plin v gospodinjstvu«, »foto in reklama«, salon mode kožuhov, razstavo živil in nasladil, tehniških novosti in iznajdb, stavbnji sejem, cestnogradbeni sejem, poljedelsko in gozdarsko razstavo, mlekarstvo in vrtnarsko razstavo, živalski sejem. Poleg Avstrije razstavi še 18 drugih držav. Lastniki sejmskih izkazov imajo pravico do vstopa v Avstrijo brez vizuma in do 25% popusta na železnicah sledečih držav: Avstrija, Bolgarija, Nemčija, Grčija, Italija, Poljska, Romunija, Švica, Jugoslavija, Češkoslovaška in Turčija. Ogrske železnice dovolijo porabo 2. razreda proti plačilu za 3. razred. Tudi razne plovne družbe dovolijo olajšave od 25 do 50% voznine — med njimi tudi jugoslovanske —, velike zrakoplovne družbe pa 10 do 20%.

Razstava vina in sadja v Beogradu zaznamuje tako v moralnem kot materialnem oziru zadovoljiv uspeh. Za vino so se zanimali od inozemcev zlasti Čehi in Poljaki, za sadje pa kupci iz balkanskih držav.

RO-LEX

knjigovodstvo

VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. z. o. z.

Ljubljana, Šelenburgova 6/1

Telefon štev. 33-38

LUD. ŠTRUKELJ

SPECIJALNI ATELJE ZA SPLOŠNO

ČRKOŠLIKARSTVO

LJUBLJANA, CELOVSKA C. 14

(NASPROTI VELESEJMA)

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. septembra t. l. ponudbe glede dobave 40.000 kg kovaškega koksa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 30. septembra t. l. ponudbe glede dobave 150 plošč železne pločevine, 15 komadov nepremočljivih dežnih plaščev in kopirnega papirja; do 4. oktobra t. l. glede dobave stroja za izdelovanje ledu; do 7. oktobra t. l. pa glede dobave medeninstega materiala in dinamo žice. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg portland-cementa, 900 kg zakovic in 6000 m bakrenih cevi. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 300 kilogramov steklarskega kleja, 100 m² šip za okna, rešetk, štedilniških plošč, robidnic, ključavnic, menjalcev toka in žičnih krtač. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 8. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 50 m³ hrastovega lesa. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 8. oktobra t. l. ponudbe glede dobave ođej in slamnice. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 8. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede do-

KOLINSKA
TVORNICA (KOKRIJE
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

bave pločevine, kositra in žebļev; dne 9. oktobra t. l. glede dobave 800 m³ mehkega stavbnega lesa; dne 10. oktobra t. l. pa glede dobave 65 vagonov portland-cementa. — Dne 9. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave konopenih in gumijastih cevi. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 6. oktobra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 2000 metrov obvezilnega materiala; dne 8. oktobra t. l. glede dobave 50.000 komadov obvez; dne 10. oktobra t. l. pa glede dobave posode itd. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.)

Oddaja popravila dimnika in peči v pekarni se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 6. oktobra t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

NOVA TRGOVINA

znižane cene

premog — zdrava drva

PEČENKO, Celovška 37 (blizu velesejma)

Trzna poročila

MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO.

Na svinjski sejem dne 18. septembra 1931 je bilo pripeljanih 397 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad Din 40—80, 7—9 tednov stari 90—100, 3—4 mesece stari 150 do 200, 5—7 mesecev stari 300—400, 8 do 10 mesecev stari 450—500, 1 leto stari 550—750, 1 kg žive teže 7—8, 1 kg mrtve teže 9—11.

JUGO-RADIATOR

LASTNIK FRIDERIK HERTLE. Poduzetje za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

oseh vrst eno- in večbarvne

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interarban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmal in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi i. t. d.

KUVERTA ^{DT} _{OS}
LJUBLJANA
Karlovška c. 2, Votarski polj
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Iv. Brunčič

stavbni in pohištveni pleskar
in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno,
postrežba točna

Telefon 34-76

Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavodom, da staro renomirano splošno kleparsko in inštalacijsko tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL, dediči

Poslovalnica in delavnica:
Rimska cesta 2 in Gregorčičeva ulica 5

Telefon števil. 33-53

SPEDICIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 28-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče s direktnim tlom od glav. kolodvora Carinske skladišča. Masine trošarine prosto skladišča. Carinsko posredovanje. Pravez pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Veletrgovina

A. Saralon
Ljubljana

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
meko in deželne pridelke - Raznovrstne
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

GRADBENO
PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA

MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček, račun števil. 12.834 Telefon števil. 2103

Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov stavbne stroke Tehnična mnenja Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca
Tudi na obroke dobavi tvrdka

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Telefon

2268

Zagreb

Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.

Lovro Rozman

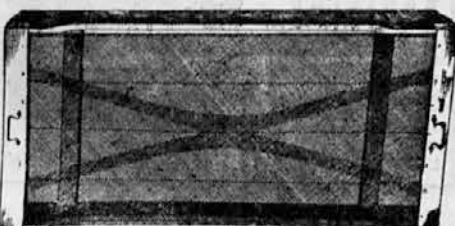
Specijalna delavnica tehtnic, uteži in drugih meril

Ljubljana Pred Prulami 5
Tel. št. 29-79

Podeželskim trgovcem

priporočamo nadrobno prodajo našega „ISOLA“, sijajno preizkušene sredstva za izolacijo zidovja proti vlagi in osušitev vlažnih prostorov. Zelo dober prodajni predmet!

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA
LJUBLJANA, Bleiweisova 18

Posteljne žične vloge
Vam nudi najceneje
Prva ljubljanska izdelovalnica žičnih vlog

Pavel Strgulec

Ljubljana
Gospodarska cesta 13

Najnovejšo
dvokoleso z
motorčkom,
1 1/2 K. S., dvo-
kolesa, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički
in posamezni
deli najceneje

Ceniki franke

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4

Trgovci, čitajte
Trgovski list!

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA

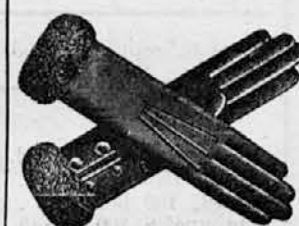
DALMATINOVA 13

Brzjavici: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

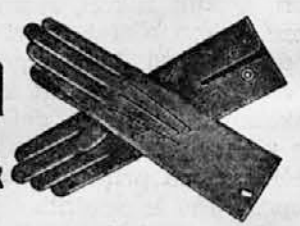
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Ljubljana Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.
Velepražarna kava. Dunajska cesta 33 Mineralne vode.
Mlini za dišave. Gočna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

Trikotaža

Ivan Savnik
Kranj

Domača tvornica vsakovrstnih letnih in zimskih triko-rokavic

Zahtevajte ponudbe in vzorce!